

Vec C-118/20

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

3. marec 2020

Vnútroštátny súd:

Verwaltungsgerichtshof

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

13. február 2020

Navrhovateľka v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ (ďalej len „navrhovateľka“):

JY

Dotknutý správny orgán: Wiener Landesregierung

PRACOVNÝ DOKUMENT

EU 2020/0001-1

Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd, Rakúsko) (Ra 2018/01/0159)
13. februára 2020

Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) [*omissis*], o opravnom prostriedku „Revision“, ktorý podala J Y v W, [*omissis*] proti rozhodnutiu Verwaltungsgericht Wien (Správny súd Viedeň, Rakúsko) z 23. januára 2018, [*omissis*] vo veci štátneho občianstva [dotknutý správny orgán v konaní pred správnym súdom: Wiener Landesregierung (Viedenská krajinská vláda, Rakúsko)], vydal toto

Uznesenie:

Súdnemu dvoru Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“) sa podľa článku 267 ZFEÚ predkladá návrh na začatie prejudiciálneho konania o týchto otázkach:

1. Patrí situácia fyzickej osoby, ktorá sa, rovnako ako navrhovateľka v konaní vo veci samej, vzdala svojho občianstva jediného členského štátu Európskej únie a tým aj svojho občianstva Únie, aby v súlade s prísľubom udelenia štátneho občianstva iného členského štátu získala štátne občianstvo tohto členského štátu, a ktorej možnosť znovu nadobudnúť občianstvo Únie bola následne odvolaním tohto prísľubu odstránená, svojou povahou a dôsledkami pod právo Únie, takže pri odvolaní prísľubu o udelení štátneho občianstva sa má dodržiavať právo Únie?

V prípade kladnej odpovede na prvú otázku:

2. Musia príslušné vnútroštátne správne orgány a prípadne aj vnútroštátne súdy v rámci rozhodnutia o odvolaní prísľubu udelenia štátneho občianstva členského štátu konštatovať, či je odvolanie prísľubu, ktoré znemožňuje znovunadobudnutie občianstva Únie, s ohľadom na jeho dôsledky na situáciu dotknutej osoby zlučiteľné so zásadou proporcionality z hľadiska práva Únie?

Odôvodnenie:

Skutkový stav a spor vo veci samej

- 1 Navrhovateľka listom z 15. decembra 2008 požiadala o udelenie rakúskeho štátneho občianstva. V tomto čase bola štátnou príslušníčkou Estónskej republiky a tým aj občiankou Únie.
- 2 Rozhodnutím Niederösterreichische Landesregierung (Vláda spolkovej krajiny Dolné Rakúsko, Rakúsko) z 11. marca 2014 bol žalobkyni udelený prísľub udelenia rakúskeho štátneho občianstva podľa § 11a ods. 4 bodu 2 v spojení s § 20 a § 39 Staatsbürgerschaftsgesetz 1985 (zákon o štátnom občianstve z roku 1985;

ďalej len „StbG“) pre prípad, že v lehote dvoch rokov preukáže vystúpenie zo štátneho zväzku so štátom, ktorého občiankou bola doteraz (Estónska republika).

- 3 Navrhovateľka, ktorá medzičasom premiestnila svoje trvalé bydlisko do Viedne, v onej dvojročnej lehote predložila potvrdenie Estónskej republiky, podľa ktorého rozhodnutím vlády Estónskej republiky z 27. augusta 2015 bola prepustená zo štátneho zväzku s Estónskou republikou. Od prepustenia zo štátneho zväzku s Estónskou republikou je bez štátnej príslušnosti.
- 4 Wiener Landesregierung (Krajinská vláda spolkovej krajiny Viedeň, Rakúsko) (správny orgán) – ktorá sa medzičasom stala príslušným orgánom – rozhodnutím zo 6. júla 2017 podľa § 20 ods. 2 StbG rozhodnutie vlády spolkovej krajiny Dolné Rakúsko z 11. marca 2014 odvolala a podľa § 10 ods. 1 bodu 6 StbG žiadosť navrhovateľky o udelenie rakúskeho štátneho občianstva zamietla.
- 5 Na odôvodnenie správny orgán uviedol, že navrhovateľka vzhľadom na dva závažné priestupky spáchané po udelení prísľubu na udelenie rakúskeho štátneho občianstva a pri zohľadnení ôsmich priestupkov z obdobia pred udelením prísľubu, ktoré jej možno pričítať, už nespĺňa predpoklad udelenia štátneho občianstva podľa § 10 ods. 1 bodu 6 StbG.
- 6 Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka sťažnosť na Verwaltungsgericht Wien (Správny súd Viedeň) (ďalej len „správny súd“).
- 7 Rozsudkom napadnutým na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) správny súd sťažnosť zamietol ako neodôvodnenú a vyslovil, že podanie opravného prostriedku „Revision“ na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) nie je prípustné podľa článku 133 ods. 4 B-VG.
- 8 Na odôvodnenie správny súd uviedol v podstate to, že prísľub udelenia rakúskeho štátneho občianstva musí byť odvolaný podľa § 20 ods. 2 StbG aj v prípade, keď dôvod odmietnutia nastane až po predložení dokladu o vystúpení z doterajšieho štátneho zväzku, ako je to v prípade neexistencie predpokladu udelenia štátneho občianstva stanoveného v § 10 ods. 1 bode 6 StbG. Pri skúmaní tohto predpokladu udelenia štátneho občianstva sa má brať do úvahy celkové správanie žiadateľa o udelenie štátneho občianstva, najmä ním spáchané trestné činy. Rozhodujúce je, či pritom ide o prehrešky, ktoré odôvodňujú záver, že žiadateľ o udelenie štátneho občianstva bude aj v budúcnosti porušovať dôležité predpisy vydané na ochranu pred rizikami pre život, zdravie, bezpečnosť, verejný poriadok – alebo iné hodnoty uvedené v článku 8 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“).
- 9 Po udelení prísľubu udelenia rakúskeho štátneho občianstva bola navrhovateľka potrestaná jednak podľa § 134 v spojení s § 36 písm. e) Kraftfahrgesetz 1967 (zákon o motorových vozidlách z roku 1967) za to, že na motorovom vozidle nebol umiestnený certifikačný štítok zodpovedajúci predpisom – delikt spôsobilý narušiť vykonávanie predpisov o cestnej premávke alebo o dopravnej polícii takým spôsobom, ktorý ohrozuje ochranu verejnej dopravnej bezpečnosti. Okrem

toho viedla motorové vozidlo pod vplyvom alkoholu. To predstavuje správanie v značnej miere ohrozujúce bezpečnosť ostatných účastníkov cestnej premávky a posudzuje sa ako „závažné porušenie zákona“. Oba tieto priestupky v kontexte ôsmich priestupkov spáchaných od roku 2007 do roku 2013 už nepripúšťajú prognózu budúceho dobrého správania. Dlhý pobyt navrhovateľky v Rakúsku a jej profesijná a osobná integrácia nie sú vzhľadom na jej celkové správanie spôsobilé vytvoriť pozitívnu prognózu do budúcnosti v zmysle § 10 ods. 1 bodu 6 StbG.

Rozsudok SDEÚ z 2. marca 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, nie je uplatniteľný, pretože v čase rozhodovania bola už navrhovateľka bez štátnej príslušnosti a tým nebola občiankou Únie.

Napokon sú tu aj „závažné trestné činy“, pre ktoré je odvolanie príslubu udelenia štátneho občianstva a zamietnutie jej žiadosti o udelenie štátneho občianstva primerané so zreteľom na Dohovor o redukovaní počtu osôb bez štátnej príslušnosti.

Predpoklady pre odvolanie príslubu udelenia rakúskeho štátneho občianstva podľa § 20 ods. 2 StbG teda boli naplnené.

- 10 Proti tomuto rozsudku smeruje tento opravný prostriedok „Revision“ podaný na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd). Správny orgán sa v rámci prípravného konania začatého na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) k opravnému prostriedku „Revision“ nevyjadril.

Relevantné ustanovenia práva Únie:

- 11 Zmluva o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ) znie vo výňatkoch takto:

„DRUHÁ ČASŤ

NEDISKRIMINÁCIA A OBČIANSTVO ÚNIE

...

Článok 20

(pôvodný článok 17 ZES)

(1) Týmto sa ustanovuje občianstvo Únie. Občanom Únie je každá osoba, ktorá má štátnu príslušnosť členského štátu. Občianstvo Únie dopĺňa štátne občianstvo a nenahrádza ho.

(2) Občania Únie požívajú práva a podliehajú povinnostiam ustanoveným v zmluvách. Majú okrem iného:

a) právo na slobodný pohyb a pobyt na území členských štátov;

...

- c) právo požívať na území tretej krajiny, v ktorej nie je zastúpený členský štát, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, ochranu diplomatických a konzulárnych orgánov ktoréhokoľvek členského štátu za rovnakých podmienok ako štátni príslušníci tohto štátu;

...“

Rozhodujúce ustanovenia vnútroštátneho práva

- 12 Rakúsky Staatsbürgerschaftsgesetz (zákon o štátnom občianstve) 1985, BGBl. č. 311 v znení relevantnom v prejednávanej veci v BGBl. I č. 136/2013 (ďalej len „StbG“) znie vo výňatkoch takto:

„Udelenie

§ 10 (1) Ak tento spolkový zákon nestanovuje inak, štátne občianstvo možno udeliť cudzincovi iba ak

6. na základe svojho doterajšieho správania poskytuje záruku toho, že má kladný postoj k republike a nepredstavuje hrozbu pre verejný poriadok a verejnú bezpečnosť a ani neohrozuje iné verejné záujmy uvedené v článku 8 ods. 2 Dohovoru;

...

(3) Cudzincovi, ktorý má cudzie štátne občianstvo, nesmie byť udelené štátne občianstvo, ak

1. opomenie úkony potrebné na vystúpenie zo svojho doterajšieho štátneho zväzku, hoci sú tieto úkony pre neho možné a možno ich od neho spravodlivo očakávať alebo

... [omissis]

§ 20 (1) Prísľub udelenia štátneho občianstva sa cudzincovi udelí až pre prípad, že v lehote dvoch rokov preukáže vystúpenie zo štátneho zväzku so štátom, ktorého občanom bol doteraz, ak

1. nie je osobou bez štátnej príslušnosti;
2. ... a
3. udelenie prísľubu mu umožní alebo uľahčí vystúpenie zo štátneho zväzku so štátom, ktorého občanom bol doteraz.

(2) Prísľub musí byť odvolaný, ak cudzinec už nespĺňa čo i len jeden z predpokladov potrebných pre udelenie štátneho občianstva s výnimkou § 10 ods. 1 bodu 7 [v tomto prípade nie je rozhodujúce].

(3) Štátne občianstvo, ktorého udelenie bolo prisľúbené, musí byť udelené, hneď ako cudzinec:

1. vystúpi zo štátneho zväzku so štátom, ktorého občanom bol doteraz, alebo
2. preukáže, že úkony potrebné pre vystúpenie zo štátneho zväzku so štátom, ktorého občanom bol doteraz, pre neho neboli možné alebo ich od neho nemožno spravodlivo očakávať.

[omissis]

...“

O práve predložiť Súdnemu dvoru návrh na začatie prejudiciálneho konania

- 13 Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) je v zmysle článku 267 ZFEÚ súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok podľa vnútroštátneho práva.
- 14 Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) zastáva názor, že pri rozhodovaní vecí opravného prostriedku „Revision“, ktorú má posudzovať, vznikajú otázky týkajúce sa výkladu práva Únie, ktoré sú uvedené v tomto návrhu na začatie prejudiciálneho konania a ktoré sú bližšie vysvetlené v ďalšom texte.

Vysvetlenia k prejudiciálnym otázkam

Úvodná poznámka

- 15 Základom rakúskej právnej úpravy štátneho občianstva je okrem iného právna koncepcia podľa možnosti sa vyhnúť viacnásobnému štátnemu občianstvu. Na presadenie tohto cieľa slúži napríklad ustanovenie § 10 ods. 3 bodu 1 StbG, podľa ktorého cudzincovi, ktorý má cudzie štátne občianstvo, nesmie byť udelené štátne občianstvo, ak opomenie úkony potrebné na vystúpenie zo svojho doterajšieho štátneho zväzku, hoci sú tieto úkony pre neho možné a možno ich od neho spravodlivo očakávať. Rozličné zahraničné právne poriadky na účely redukovania počtu osôb bez štátnej príslušnosti ani nepripúšťajú vystúpenie zo štátneho zväzku. Na druhej strane nepožadujú na to predchádzajúce nadobudnutie iného (v tomto prípade: rakúskeho) štátneho občianstva, ale sa niekedy uspokojia s prisľubom jeho udelenia. Aby bolo možné vystúpiť zo štátneho zväzku aj v takých prípadoch, StbG v § 20 upravuje prisľub udelenia štátneho občianstva [omissis].

- 16 Prejednávaná právna vec sa vyznačuje tou osobitosťou, že navrhovateľka sa po udelení prísľubu udelenia rakúskeho štátneho občianstva vzdala svojho estónskeho štátneho občianstva a tým aj občianstva Únie a následne bol prísľub odvolaný.
- 17 Predpokladom prísľubu udelenia štátneho občianstva je podľa § 20 ods. 1 StbG to, že – odhliadnuc od vystúpenia zo štátneho zväzku so štátom, ktorého občanom bol cudzinec doteraz, v lehote dvoch rokov – u cudzinca sú splnené všetky predpoklady udelenia občianstva. Tomu zodpovedajúc zakladá prísľub udelenia štátneho občianstva právny nárok na udelenie štátneho občianstva, ktorý je podmienený už iba preukázaním vystúpenia z cudzieho štátneho zväzku [*omissis*]. Avšak podľa § 20 ods. 2 StbG aj napriek tomuto už existujúcemu podmienenému právnemu nároku na udelenie štátneho občianstva musí byť prísľub udelenia štátneho občianstva odvolaný, ak cudzinec už nespĺňa čo i len jeden predpoklad vyžadovaný na udelenie štátneho občianstva [*omissis*].
- 18 Podľa § 10 ods. 1 bodu 6 StbG sa podľa ustálenej judikatúry Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) má brať do úvahy celkové správanie žiadateľa o udelenie štátneho občianstva, najmä ním spáchané trestné činy. Rozhodujúce je, či pritom ide o prehrešky, ktoré odôvodňujú záver, že žiadateľ o udelenie štátneho občianstva bude aj v budúcnosti porušovať dôležité predpisy vydané na ochranu pred rizikami pre život, zdravie, bezpečnosť, verejný poriadok – alebo iné hodnoty uvedené v článku 8 ods. 2 Dohovoru. V spôsobe, závažnosti a frekvencii takých priestupkov sa prejavuje – každopádne negatívny – postoj dotknutej osoby voči zákonom vydaným na potláčanie takých rizík [*omissis*].
- 19 [*omissis*] [výklady o judikatúre rakúskeho ústavného súdu]
- 20 Neumiestnenie certifikačného štítku zodpovedajúceho predpisom na vozidle samo osebe predstavuje závažné porušenie ochranných noriem slúžiacich na ochranu poriadku a bezpečnosti cestnej premávky, ktoré je spôsobilé narušiť vykonávanie predpisov o cestnej premávke alebo o dopravnej polícii takým spôsobom, ktorý ohrozuje ochranu verejnej dopravnej bezpečnosti [*omissis*].
- 21 Podľa judikatúry Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) aj vedenie motorového vozidla pod vplyvom alkoholu musí byť kvalifikované ako natoľko závažné porušenie ochranných noriem slúžiacich na ochranu poriadku a bezpečnosti cestnej premávky, že aj samotné toto porušenie môže byť dôvodom nesplnenia predpokladu udelenia štátneho občianstva podľa § 10 ods. 1 bodu 6 StbG bez toho, aby rozhodujúcim spôsobom záležalo na miere vplyvu alkoholu [*omissis*].
- 22 Proti prognóze ohrozenia, ktorú vytvoril správny súd, najmä pokiaľ ide o správne delikty spáchané navrhovateľkou v tomto prípade po udelení prísľubu udelenia štátneho občianstva, ako aj čo sa týka priestupkov spáchaných už pred udelením prísľubu udelenia štátneho občianstva, nemožno nič namietat'. Treba pritom

zohľadniť, že udelenie štátneho občianstva má predstavovať uzavretie (úspešnej) integrácie cudzinca v Rakúsku [*omissis*]. Navrhovateľka vo svojom opravnom prostriedku „Revision“ nemala čím argumentovať proti tomuto posúdeniu jednotlivého prípadu. Skutočnosť naplnenia predpokladov pre odvolanie príslubu udelenia štátneho občianstva a pre zamietnutie žiadosti o udelenie rakúskeho štátneho občianstva podľa § 10 ods. 1 bodu 6 StbG tak podľa vnútroštátneho práva teda nie je potrebné spochybňovať.

O prvej otázke

- 23 Navrhovateľka v súhrne zastáva právny názor, že odvolanie príslubu udelenia rakúskeho štátneho občianstva po preukázaní vystúpenia zo štátneho zväzku s Estónskom podľa § 20 ods. 2 StbG ako odstránenie podmieneného právneho nároku na znovuzískanie občianstva Únie svojou povahou a svojimi dôsledkami spadá pod právo Únie. V intenciách rozsudku SDEÚ z 2. marca 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, je predpokladom takeho odvolania skúmanie proporcionality dôsledkov s tým spojenej straty podmieneného právneho nároku na znovunadobudnutie občianstva Únie. Túto povinnosť nedodrжал ani správny orgán a ani správny súd.
- 24 Správny súd naopak vylúčil uplatniteľnosť rozhodnutia SDEÚ vo veci *Rottmann*, C-135/08, pretože predmetom tohto rozhodnutia bola strata občianstva Únie, zatiaľ čo navrhovateľka v čase vydania rozhodnutia o odvolaní príslubu udelenia štátneho občianstva už nebola občiankou Únie.
- 25 Podľa ustálenej judikatúry SDEÚ „definovanie podmienok nadobudnutia a straty štátneho občianstva patrí v súlade s medzinárodným právom do právomoci každého členského štátu“. Avšak tá skutočnosť, „že určitá oblasť spadá do právomoci členských štátov“, nebráni tomu, „že v situáciách, na ktoré sa vzťahuje právo Únie, musia dotknuté vnútroštátne právne normy byť v súlade s týmto právom“ (pozri SDEÚ z 12. marca 2019, *Tjebbes a i.*, C-221/17, EU:C:2019:189, bod 30, s odkazom na SDEÚ z 2. marca 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, body 39 a 41, a tam uvedená judikatúra).
- 26 „Článok 20 ZFEÚ pritom priznáva každej osobe, ktorá má štátne občianstvo členského štátu, postavenie občana Únie, ktoré má byť podľa ustálenej judikatúry [SDEÚ] základným postavením štátnych príslušníkov členských štátov. Na situáciu občanov Únie, ktorí [...] majú štátne občianstvo len jedného členského štátu a ktorým stratou tohto občianstva hrozí strata postavenia, ktoré im priznáva článok 20 ZFEÚ, ako aj s tým súvisiacich práv, sa preto na základe jej povahy a dôsledkov vzťahuje právo Únie. Členské štáty tak musia pri výkone svojej právomoci v oblasti štátneho občianstva konať v súlade s právom Únie“ (pozri SDEÚ z 12. marca 2019, *Tjebbes a i.*, C-221/17, EU:C:2019:189, body 31, 32, s odkazom na SDEÚ z 2. marca 2010, *Rottmann*, C-135/08, EU:C:2010:104, body 42 a 45, a tam uvedená judikatúra).

- 27 Toto SDEÚ uznal, pokiaľ ide o stratu občianstva Únie, a to konkrétne odňatím štátneho občianstva členského štátu získaného udelením štátneho občianstva (pozri SDEÚ z 2. marca 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104), ako aj vo vzťahu k strate štátneho občianstva členského štátu zo zákona (pozri SDEÚ z 12. marca 2019, Tjebbes a i., C-221/17, EU:C:2019:189) v prípade osôb, ktoré nemajú aj štátnu príslušnosť iného členského štátu. Podľa tejto judikatúry SDEÚ článok 20 ZFEÚ nebráni strate štátneho občianstva členského štátu odňatím udeleného štátneho občianstva, ak toto udelenie občianstva bolo dosiahnuté ľst'ou, resp. strate štátneho občianstva zo zákona tohto členského štátu, ak správne orgány, prípadne súdy tohto členského štátu preskúmali dôsledky tejto straty na situáciu dotknutých osôb a prípadne ich rodinných príslušníkov z hľadiska práva Únie, čo sa týka zlučiteľnosti týchto dôsledkov so zásadou proporcionality.
- 28 V tomto prípade na základe žiadosti navrhovateľky o udelenie štátneho občianstva správny orgán najskôr udelil navrhovateľke príslub udelenia štátneho občianstva podľa § 20 ods. 1 StbG pod podmienkou, že v lehote dvoch rokov predloží dôkaz o vystúpení z estónskeho štátneho zväzku.
- 29 Udelením príslubu udelenia štátneho občianstva získala navrhovateľka právny nárok na udelenie štátneho občianstva [omissis] podmienený už iba včasným predložením dôkazu o vystúpení z estónskeho štátneho zväzku.
- 30 Na základe príslubu sa navrhovateľka, ktorá nemá štátne občianstvo žiadneho iného členského štátu, sama od seba vzdala svojho estónskeho štátneho občianstva. Tým sa sama od seba zbavila občianstva Únie, aby v intenciách príslubu správneho orgánu po predložení dôkazu o vystúpení zo štátneho zväzku získala rakúske štátne občianstvo a (opäť) s tým spojené občianstvo Únie.
- 31 [omissis] [nadbytočná pasáž]
- 32 Pre preskúmanie rozsudku správneho súdu zo strany Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) je vždy rozhodujúci skutkový a právny stav v čase vydania napadnutého rozhodnutia [omissis] [omissis]. Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) preto musí vychádzať z toho, že navrhovateľka v rozhodnom čase odvolania príslubu udelenia štátneho občianstva nebola občiankou Únie.
- 33 Osobitosť konania teda spočíva v skutočnosti, že navrhovateľka v čase odvolania príslubu už nebola občiankou Únie. V protiklade s vyššie uvedenou judikatúrou SDEÚ vo veciach Rottmann, C-135/08, a Tjebbes a i., C-221/17, tak s rozhodnutím, ktoré je predmetom tohto konania, nie je spojená strata občianstva Únie. Odvolaním príslubu udelenia štátneho občianstva spojeným so zamietnutím jej žiadosti o udelenie rakúskeho štátneho občianstva navrhovateľka oveľa viac stráca podmienene nadobudnutý právny nárok na znovuzískanie občianstva Únie, ktorého sa už predtým sama od seba vzdala.
- 34 Je otázne, či aj táto situácia svojou povahou a dôsledkami spadá pod právo Únie a či je správny orgán pri vydávaní takéhoto rozhodnutia povinný dodržiavať právo Únie, hoci navrhovateľka v rozhodujúcom čase rozhodnutia o odvolaní príslubu

už nebola občiankou Únie a s rozhodnutím, ktoré je predmetom tohto konania, nie je spojená strata občianstva Únie, ale odstránenie podmieneného právneho nároku na znovuzískanie občianstva Únie, ktorého sa osoba predtým sama od seba vzdala.

- 35 Podľa SDEÚ je pre uplatniteľnosť práva Únie podstatné, že občanom Únie „stratou tohto občianstva hrozí strata postavenia, ktoré im priznáva článok 20 ZFEÚ, ako aj s tým súvisiacich práv“ (pozri SDEÚ z 12. marca 2019, Tjebbes a i., C-221/17, EU:C:2019:189, bod 32). Ako vo veci Tjebbes a i. zhrnul generálny advokát, išlo v tom prípade o „situáciu, ktorá môže spôsobiť stratu tohto postavenia“, resp. o stratu občianstva Únie (pozri návrhy generálneho advokáta z 12. júla 2018, Tjebbes a i., C-221/17, bod 28, resp. bod 44). Podľa ustálenej judikatúry SDEÚ „má postavenie občana Únie byť základným postavením štátnych príslušníkov členských štátov“ (pozri SDEÚ 13. júna 2019, C-22/18, TopFit a Biffi, ECLI:EU:C:2019:497, bod 28).
- 36 SDEÚ tak konštatoval: „Výhrada, podľa ktorej je potrebné dodržiavať právo Únie, nemá vplyv na zásadu medzinárodného práva už uznanú Súdny dvorom [...], podľa ktorej sú členské štáty oprávnené definovať podmienky nadobúdania a straty štátneho občianstva, ale zakotvuje zásadu, podľa ktorej, ak ide o občanov Únie, výkon tejto právomoci v rozsahu, v akom ovplyvňuje práva poskytované a chránené právnym poriadkom Únie, ako najmä v prípade rozhodnutia o odňatí štátneho občianstva, o aké ide vo veci samej, podlieha súdnemu preskúmaniu vykonávanému vzhľadom na právo Únie.“ (pozri SDEÚ z 2. marca 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104, bod 48). SDEÚ tým zdôraznil, že právo Únie treba dodržiavať len „v prípade občanov Únie“.
- 37 [omissis] [nadbytočné]. V rozhodujúcom čase rozhodnutia o odvolaní príslubu udelenia štátneho občianstva navrhovateľka už nebola príslušníčkou členského štátu Európskej únie a tým ani občiankou Únie. To podľa názoru Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) svedčí v prospech tézy, že prejednávacia situácia – z čoho v tejto veci vychádzal aj správny súd – nespadá pod právo Únie.

O druhej otázke

- 38 Ak SDEÚ na prvú otázku odpovie kladne, vzniká pre Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) otázka, či to znamená, že v zmysle judikatúry Súdneho dvora musia príslušné vnútroštátne správne orgány a súdy pri vydávaní takýchto rozhodnutí skúmať, či je odvolanie príslubu, ktoré zabráni znovuzískaniu občianstva Únie, vzhľadom na jeho dôsledky na situáciu dotknutej osoby zlučiteľné so zásadou proporcionality z hľadiska práva Únie.
- 39 SDEÚ vo svojej judikatúre (pozri SDEÚ z 2. marca 2010, Rottmann, C-135/08, EU:C:2010:104; SDEÚ z 12. marca 2019, Tjebbes a i., C-221/17, EU:C:2019:189) vyžaduje vo vzťahu k strate štátneho občianstva členského štátu, ktorá má za následok stratu postavenia občana Únie, zodpovedajúce preskúmanie

proporcionality. Takéto preskúmanie si podľa tejto judikatúry vyžaduje posúdenie individuálnej situácie dotknutej osoby, ako aj jej rodiny, aby bolo možné určiť, či strata vyvoláva dôsledky, ktoré by v porovnaní s cieľom sledovaným vnútroštátnym zákonodarcom neprimerane z hľadiska práva Únie narúšali normálny vývoj jej rodinného a profesijného života. Takéto dôsledky nemôžu byť hypotetickej či náhodnej povahy (Tjebbes a i., C-221/17, EU:C:2019:189, bod 44).

- 40 Pokiaľ SDEÚ uloží vnútroštátnym správnym orgánom a súdom povinnosť dodržiavať právo Únie aj vo vzťahu k vydávaniu takeého rozhodnutia, aké je predmetom konania vo veci samej, potom je pre Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) zrejmé, že si to vyžaduje preskúmanie proporcionality z hľadiska práva Únie tak, ako bolo opísané vyššie.
- 41 V tejto súvislosti je pre Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd) otáznou, či pre proporcionalitu z hľadiska práva Únie môže byť určujúce iba to, že fyzická osoba sa vzdala občianstva Únie a tým sama od seba zrušila „osobitný vzťah solidarity a lojality existujúci medzi členským štátom a jeho štátnymi príslušníkmi, ako aj reciprocitu práv a povinností, ktoré sú základom väzby štátnej príslušnosti“ (pozri SDEÚ z 12. marca 2019, Tjebbes a i., EU:C:2019:189, bod 33).

Význam pre toto konanie

- 42 [omissis] [nadbytočné]
- 43 Správny súd síce skúmal proporcionalitu odvolania príslubu vo vzťahu k neexistencii štátnej príslušnosti navrhovateľky pri zohľadnení Dohovoru o redukovaní počtu osôb bez štátnej príslušnosti a s ohľadom na trestné činy spáchané navrhovateľkou ju schválil. Správny súd však neskúmal primeranosť dôsledkov odvolania príslubu na situáciu dotknutej osoby a prípadne na situáciu jej rodinných príslušníkov z hľadiska práva Únie, pretože odmietol uplatniteľnosť vyššie uvedenej judikatúry SDEÚ.
- 44 Vyjasnenie prejudiciálnych otázok je teda právne relevantné pre rozhodnutie v konaní o opravnom prostriedku „Revision“ prebiehajúcim na Verwaltungsgerichtshof (Najvyšší správny súd).

Záver

- 45 Keďže sa zdá, že uplatnenie a výklad práva Únie nie je taký jednoznačný, že nenecháva priestor na žiadne rozumné pochybnosti (pozri SDEÚ zo 6. októbra 1982, vec Srl C.I.L.F.I.T. A i., C-283/81, EU:C: 1982:335), súd podľa článku 267 ZFEÚ predkladá prejudiciálne otázky formulované na začiatku na prejudiciálne konanie.

Viedeň, 13. februára 2020

PRACOVNÝ DOKUMENT